

5. Hayashi H., et al. J. Biochem., 92, 1585, 1982.
6. Leighton., et al. J. Cell Biol., 37, 492, 1968.
7. Mc Caman R. E., et al. J. Neurochem., 12, 15, 1965.
8. Ponrappa B. C., et al. J. Biol. Chem., 257, 10141, 1982.
9. Rovinski B., Hussein E. A. Biochem. et Biophys. Acta, 735, 407, 1983.
10. Schilling R. J., Reltz R. C. Biochem. et Biophys. Acta, 603, 266, 1980.
11. Traut A. Arch. Int. Physiol. Biochem., 72, 698, 1964.
12. Weltzien H. U. Biochem. et Biophys. Acta, 559, 259, 1979.

Համառոտ նախադրումներ

ՊԵՆՈՂԵՆՆԵՐՈՒՄԻ ԶԻՆԿԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԱՋԴԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԱՐՅԱՆ, ՓՈՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՈՐՈՇ ԿՈՂՄԵՐԻ ՎՐԱ

Մ. Վ. ԽԱՆՈՒՄՅԱՆ, Լ. Գ. ՂԱԶԱՐՅԱՆ, Գ. Գ. ՇՐՅԱՆ

(Թեմայի բառեր՝ ուղղի, երազրենլոյիկ նամակազ, կատարազ, զլուկոզա)

Վերջին տարիների ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ զլուկոզի դուրս բերումը ունեն առանձին մեղիատուրային (միջնորդանյութային) համակարգեր, մասնավորապես՝ նորադրենլոգիկ, դոֆամիներգիկ և սերոտոնիներգիկ, Հիստորիմիական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ ուղեղի նորադրենլոգիկ համակարգը սկիզբ է առնում ուղեղի բնում գտնվող մի փոքր գույացությունից, որը կոչվում է կապույտ կետ։ Այստեղի բջիջների երկար նյութաները ուղղվում են դեպի զլուկոզի և ողնուղեղի տարբեր հատվածները։ Մի շարք ուսումնասիրությունների միջոցով պարզվել է, այս համակարգի մասնակցությունը բնի, հիշողության և ստրեսի պրոցեսներին, ծնթագրվում է, որ այս համակարգն ունի ադապտացիոն-տրոֆիկ ազդեցություն ուղեղի է օրգանիզմի տարբեր համակարգերի վրա [1]։ Նորադրենլոգիկ համակարգի ուղեղ-ցությունը նյութափոխանակության վրա գրեթե ուսումնասիրված չէ։ Մեր նախորդ աշխատանքներում բացահայտված է, որ նորադրենլոգիկ համակարգն ունի զգալի ազդեցություն սպիտակուցների և նուկլեինաթթուների փոխանակության վրա [1, 2, 3, 4]։ Տվյալ աշխատանքի նպատակն է ուսումնասիրել, թե արդյո՞ք ուղեղի նորադրենլոգիկ համակարգը կարող է մասնակցել նյութափոխանակության մյուս կողմերի կարգավորմանը, այսինքն՝ կարող է իրականացնել ադապտացիոն-տրոֆիկ ազդեցություն, ինչպիսին ունի նաև սիմպաթիկ ներմիջին համակարգը։

Նյութ 1. մեթոդ։ Փորձերը կատարվել են Վիստեր տեսակի տենետների վրա (քաշը 220—230գ)։ Բուրբուռայնություն փորձի համար վերցվել է 4 լեռանի և 3 թեղիկ ուրեթանային թմրադեղով (1 կգ քաշին 1.2 գ)։ Մեկը ծառայել է որպես ստույգ, երկրորդ տենետին ներարկվել է ադրենալին՝ միամիստային ձգանակով (0.1% ադրենալինի ջրե լուծույթով հասցվել է 10 մլ և ներարկվել 0.5 մլ)։ Երրորդին ներարկվել է երազրենլոյիկ նույն քանակը, իսկ չորրորդը ներարկվել է երազրենլոյիկ համակարգի (կապույտ կետ) զրգոման կապույտ կետի լեկտրոստիմուլյացիայի կատարվել է հետևյալ կերպ. բիպոլյար վոլտաժի լեկտրոդները մտցվել են կապույտ կետի մեջ ստերիլացված և ադապտացիոն-տրոֆիկ զրգոման համակարգի ցությունը 20 հց, 20 վոլտ ամպլիտուդայով, ամեն մի իմպուլսի տեղությունը 0.5 միլիվոլտային։ Դրանից հետո 20 վոլտ ամպլիտուդայով, 20 րոպե հետո հետաքննվել է տենետների զուխը և վերցվել արյուն՝ կատալիզային ախտիփոխություն և զլուկոզային քանակությունը որոշելու նպատակով։ Կատալիզի ախտիփոխությունը որոշվել է Ռախ և Զարկովի եղանակով [5] և արտահայտվել է յուանի

դերձարիքի միջկրամենրով, որը բաշքայվում է 1 մլ արյան մեջ գտնվող կատալազի կողմից 30 րոպեի ընթացքում:

Ղլյուկոզայի բանակոմլյունը օրուլի է Հալեդորե-Էհեսների հղանակով [6]:

ՍրլյունԷներ և Լհնարկում: Փորձի աղլյուներենոր ցուլց են տալիս, որ կատալազա ֆերմենտի ալտիլոմլյունը զոզուման ենթադրկաթ և աղրենալին են. բարկլաթ կենդանիների մոտ մոտալոռապես երկու տեղամ ալկլի է սոուգիլի Համեմատոմլյամբ: Ձղալի ալտիլոմլյուն է նկատվում նաև նորաղրենալին ներարկլամ տարրերակում: Կատալազի առալկազուլն ալտիլոմլյունը նորաղրենէրգիկ զրզուման ենթարկլամ կենդանիների մոտ Հալանաբար բաղատրլում է նրանով, որ ալս տարրերակում տրազանում են նլոթալոխանալկոմլյան պրոցեսները, առանձնապես օքսիդալերականգնման պրոցեսները, որի հետեանբով նկատվում է կատալազա ֆերմենտի ինտենսիվ գործուհեոմլյուն:

Իրոլլի է նաև գլլուկոզալի բանակոմլյունը: Հալանի է, որ աղրենալինը արլան գլլուկոզալի կարզալոբուման գործում ունի մեծ նշանակուիլյուն: Նրա աղղեցուիլյամբ ալտիլոմլյուն է ֆոսֆատազա ֆերմենտը, որը նալատում է գլիկոլենի բալթալմանը, առաջաղներով գլլուկոզա:

Փորձերը ցուլց են ալիլ, որ գլլուկոզալի բանակոմլյունը զոզուման ենթարկլամ կենդանիների արլան մեջ 1,4 տեղամ ալկլի է սոուգիլի Համեմատոմլյամբ, իսկ աղլունալին և նորաղրենալին ներարկլամ կենդանիների մոտ Համապատալխանաբար 1,7 և 1,25 տեղամ:

Նորաղրենէրգիկ Համակարդի (կապուլտ կետ) էլեկտրական զրզուման ենթարկլամ առեստների մոտ գլլուկոզալի բանակի ալկեաղումը խոսում է ալն աալին, որ ալս սիստեմն ունի կարենոր նշանակուիլյուն օրզանիլում էներգետիկ պրոցեսների կազաալուման գործում: Քանի որ աղրենալինը նալատում է գլիկոլենի բալթալմանը, ուստի կարելի է ենթաղրել, որ նորաղրենէրգիկ Համակարզը նուլնալես նալատում է գլիկոլենի բալթալմանը: Հալլի առեսելով ալն Հանդամանը, որ կուպուլտ կետից նորաղրենէրգիկ ուղիները գնում են ուղեղի տարրեր մասերը և մասնալորալես Հիպոթալալմալոսի շրջանը, որն ունի կարզալոբիլ աղղեցուիլյուն արլան ֆունկցիանների վոա, կարելի է ենթաղրել, որ նորաղրենէրգիկ Համակարզի աղղեցուիլյունը արլան կատալազա ֆերմենտի և գլլուկոզալի բանակի կալզալոբուման գործում որոշ չալով սլալմանալորվամ է հիպոթալալմալոսի Մակալն չի բաղալվում, որ նորաղրենէրգիկ Համակարզը կարող է աղղել նլոթալոխանակուիլյան որոշ կալմերի վոա նաև սիմալալիկ Համակարզի միջոցալ:

Ալալիսով, ուսումնալրերիով սալասկ ստենտների մոտ ուղեղի նորաղրենէրգիկ Համակարզի զրզուման աղղեցուիլյունը արլան մեջ օքսիդալերականգնման և էներգետիկ պրոցեսների վոա, կարելի է եղրակաղնել, որ նորաղրենէրգիկ Համակարզը ունի զալի մասնակցուիլյուն օրզանիլմի աղաղաղիոն.— տրոֆիկ պրոցեսներում:

Ձ. Արոլյանի ալվես Նուիական պետակա

մանկալարմական ինստիտուտ

Ստաղլամ 1 22. II 1965 թ.

ВЛИЯНИЕ ПОРАДРЕНЕРГИЧЕСКОЙ СИСТЕМЫ МОЗГА НА НЕКОТОРЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ОБМЕНА В КРОВИ

М. В. ХАНБАЯН, Л. Г. КАЗАРЯН, Г. Г. ЧТЯН

Исследовано влияние электрической стимуляции порадренергической системы мозга (голубое пятно) крыс на уровень глюкозы и активность каталазы крови.

Показано, что по сравнению с контрольными у опытных животных значительно возрастают содержание глюкозы и каталазная активность. Данные позволяют заключить, что норадренергическая система мозга оказывает значительное влияние на энергетические и окислительно-восстановительные процессы организма.

ЛИТЕРАТУРА

1. Ханбабян М. В. Норадренергические механизмы мозга. 142. Л., 1981.
2. Ханбабян М. В., Манукян Л. А., Караманукян А. К. Цитология, 20, 8, 923, 1973.
3. Ханбабян М. В., Караманукян А. К. Физiol. ж. СССР, 56, 3, 350—353, 1980.
4. Филиппович Ю. В., Егорова Т. А., Севастьянова Г. А. Практикум по общей биохимии. 153. 233. М., 1975.

«Биол. ж. Армении», т. XXXVIII, № 5, 1985

КРАТКИЕ СООБЩЕНИЯ

УДК 581.9.582.572.2

О НОВОЙ НАХОДКЕ ИСЧЕЗНУВШЕГО ВИДА *TULIPA SYLVESTRIS* L. В АРМЕНИИ

Э. Ц. ГАБРИЭЛЯН, Арц. А. ГРИГОРЯН

Ключевые слова: флора Армении, тюльпан, исчезнувший вид.

Произрастание дико на Кавказе истинной *Tulipa sylvestris* издан- на ботаниками оспаривалось. Во «Флоре СССР» [2] Введенский при- водит этот вид, основываясь на данных Гроссгейма [5] и Вульфа [3]. Однако в примечании к этому изданию автор высказывает сомнение от- носительно произрастания этого вида на Кавказе. По всей вероятности, затем он в этом убедил и Гроссгейма, так как автор «Флоры Кавказа», приводя *Tulipa sylvestris* в 1-м издании, в дальнейшем исключает его из 2-го издания и «Определителя» [1, 6]. Вместо него он дает *T. biebersteiniana* Schultes fil., с синонимом *T. sylvestris* (non L.) auct. cauc..

Распространение *T. sylvestris* ограничивается Италией, Сицилией, Сардинией. Однако этот вид широко натурализовался в Северной и Центральной Европе [8, 9]. В Иране, на северных склонах Эльбурса, встречается *T. biebersteiniana*, которая, судя по прекрасному цветному фото Венделябу, четко отличается от наших растений [10].

Еще в 1946 г. в Сечерной Армении в Шамшадинском районе Ш. Ас- лаянц было собрано 3 экземпляра тюльпана с желтыми цветками, ко- торые были определены как *T. karabachensis* Grossh.

Во время ревизии армянских тюльпанов, сделанной Э. Габриэлян [4] при пересмотре этих образцов, выяснилось, что у основания тычинок они имеют кольцо плечатых волосков, характерное только для видов, входящих в совершенно другую секцию, *Eriostemonos*, тог- да как *T. karabachensis*, не имея кольца плечатых волосков, относит- ся к секции *Leioestemonos*. Как отмечалось в цитированной работе, срав-